

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

із зауваженнями та пропозиціями ІнАУ до проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про Службу безпеки України»
щодо удосконалення організаційно-правових засад діяльності Служби безпеки України (№ 3196-д від 26.10.2020)

Положення у тексті проекту Закону	Положення до проекту Закону, запропоновані ІнАУ	Обґрунтування пропозицій ІнАУ
Проект Закону «Про Службу безпеки України» (в новій редакції)		
<p>Стаття 11. Повноваження Служби безпеки України</p> <p>1. Служба безпеки України, її органи, відповідні підрозділи, заклади (підрозділи закладів), установи та співробітники з метою виконання покладених завдань при здійсненні визначених цим Законом функцій в межах компетенції уповноважені:</p> <p>...</p> <p>9) здійснювати контррозвідальне опитування осіб у встановленому Законом порядку; опитування осіб за їх згодою, у тому числі без розкриття справжньої мети таких заходів, одержувати від них документи, знімати з документів копії за згодою відповідних осіб;</p> <p>...</p> <p>11) використовувати засоби контррозвідки у межах контррозвідальних справ; впроваджувати устаткування, необхідне для здійснення заходів зі зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж;</p> <p>...</p>	<p>Стаття 11. Повноваження Служби безпеки України</p> <p>1. Служба безпеки України, її органи, відповідні підрозділи, заклади (підрозділи закладів), установи та співробітники з метою виконання покладених завдань при здійсненні визначених цим Законом функцій в межах компетенції уповноважені:</p> <p>...</p> <p>9) здійснювати контррозвідальне опитування осіб у встановленому Законом порядку; опитування осіб за їх письмовою згодою, одержувати від них документи, знімати з документів копії за письмовою згодою відповідних осіб;</p> <p>...</p> <p>11) використовувати засоби контррозвідки у межах контррозвідальних справ; впроваджувати устаткування, необхідне для здійснення заходів зі зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, у порядку встановленому законом;</p> <p>...</p>	<p>У підпункті 9 частини першої статті 11 проекту Закону передбачено, що дії з контррозвідального опитування та з надання копій документів відбуваються за згодою особи. З метою недопущення порушення прав осіб, уникнення непорозумінь у застосуванні таких положень на практиці, оскільки не визначена форма згоди, а усна форма згоди без належної її фіксації з використанням звуку та відеозапису може викликати сумніви та потребувати експертизи, пропонуємо, що особа повинна надавати згоду у письмовій формі. Із тексту цього положення Закону пропонуємо виключити слова «у тому числі без розкриття справжньої мети таких заходів», оскільки це може призводити до порушення прав громадян (статті 59 та 63 Конституції України).</p> <p>У підпункті 11 частини першої статті 11 проекту Закону пропонуємо уточнити, що впроваджувати устаткування, необхідне для здійснення заходів зі зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, органи СБУ матимуть право лише у порядку встановленому законом, а не довільно. Таке уточнення узгоджуватиметься з іншими положеннями проекту Закону.</p>

<p>19) вимагати від громадян та посадових осіб припинення правопорушень і дій, що перешкоджають здійсненню повноважень Служби безпеки України, перевіряти у зв'язку з цим документи, які посвідчують їх особу, а також проводити огляд осіб, їх речей і транспортних засобів, якщо є загроза втечі підозрюваного або знищення чи приховання речових доказів злочинної діяльності;</p> <p>20) заходити до приміщень та на земельні ділянки фізичних осіб за згодою їх власників або володільців, у тому числі без розкриття своєї належності до Служби безпеки України та справжньої мети таких заходів; проникати у житлові, службові, виробничі й інші приміщення, на території та земельні ділянки на підставі судового рішення, а у невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб – без судового рішення з наступним невідкладним повідомленням прокурора;</p> <p>...</p> <p>32) брати участь у перевірці та оцінці захищеності об'єктів критичної інфраструктури, протидії актам несанкціонованого втручання в діяльність об'єктів критичної інфраструктури;</p>	<p>19) вимагати від громадян та посадових осіб припинення правопорушень і дій, що перешкоджають здійсненню повноважень Служби безпеки України, встановлених законом, перевіряти у зв'язку з цим документи, які посвідчують їх особу, а також проводити огляд осіб, їх речей і транспортних засобів, якщо є загроза втечі підозрюваного або знищення чи приховання речових доказів злочинної діяльності у випадках та в порядку, встановлених законом;</p> <p>20) заходити до приміщень та на земельні ділянки фізичних осіб за згодою їх власників або володільців, у тому числі без розкриття своєї належності до Служби безпеки України та справжньої мети таких заходів; проникати у житлові, службові, виробничі й інші приміщення, на території та земельні ділянки на підставі судового рішення, а у невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей чи з безпосереднім переслідуванням осіб – без судового рішення з наступним невідкладним повідомленням прокурора;</p> <p>...</p> <p>32) брати участь у перевірці та оцінці захищеності об'єктів критичної інфраструктури, протидії актам несанкціонованого втручання в діяльність об'єктів критичної інфраструктури у порядку, встановленому законом;</p>	<p>У підпункті 19 частини першої статті 11 проекту Закону повноваження органів СБУ сформовано нечітко. З метою недопущення ущемлення та порушення прав громадян, а також юридичних осіб, пропонуємо уточнення з відсиленням права здійснення таких дій відповідно до закону.</p> <p>Із підпункту 20 частини першої статті 11 проекту Закону пропонуємо виключити слова «та майна». Вважаємо, що наділення органів СБУ правом проникнення у приміщення та на території земельних ділянок без рішення суду для врятування майна не узгоджується із завданнями, визначеними у статті 3 проекту Закону. Ані у тексті проекту Закону, ані в пояснювальній записці до проекту Закону не наведено прикладів щодо врятування органами СБУ майна. Проте, таке право може породжувати зловживання правом окремими працівниками служби та призводити до порушення права власників чи-то орендарів майна.</p> <p>Пропонується встановити, що виконання органами СБУ дій, визначених у підпункті 32 частини першої статті 11 проекту Закону, повинно відбуватись в межах порядку, встановленого у законі, а не довільно. Виконання такого завдання є плановим (тобто, спланованим зарані), а не раптовим, тому не повинно створювати ускладнень в здійсненні господарської діяльності, виконанні функцій</p>
---	---	---

<p>...</p> <p>35) брати участь у виявленні необґрунтованих активів та зборі доказів їх необґрунтованості, якщо спосіб набуття таких активів пов'язаний із розвідувально-підривною діяльністю проти України;</p> <p>....</p>	<p>...</p> <p>Виключити</p> <p>....</p>	<p>суб'єктом господарювання – об'єктом критичної інфраструктури. В противному випадку - виконання повноважень за сформульованим положенням, вважаємо порушуватиме статті 30 та 32 Конституції України.</p> <p>Підпункт 35 частини першої статті 11 пропонується виключити із тексту проекту Закону, як такий, що не узгоджується ст. 3 проекту Закону та містить ознаки корупційної складової.</p>
<p>Стаття 13. Здобування інформації Службою безпеки України під час оперативно-службової діяльності</p> <p>1. Здобування (збирання та/або отримання) інформації, у тому числі персональних даних, здійснюється з метою виконання покладених на Службу безпеки України завдань, відповідно до законодавства, безпосередньо її силами та засобами.</p> <p>...</p> <p>3. Служба безпеки України має право отримувати у встановленому порядку інформацію від правоохоронних та інших державних органів, військових формувань, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій. Запит про надання інформації підписується начальником (керівником) або заступником начальника (керівника) функціонального підрозділу Центрального управління Служби безпеки України або регіонального органу Служби безпеки України.</p>	<p>Стаття 13. Здобування інформації Службою безпеки України під час оперативно-службової діяльності</p> <p>1. Здобування (збирання та/або отримання) інформації, у тому числі персональних даних, здійснюється з метою виконання покладених на Службу безпеки України завдань, відповідно до закону, безпосередньо її силами та засобами.</p> <p>...</p> <p>3. Служба безпеки України має право отримувати у встановленому порядку інформацію від правоохоронних та інших державних органів, військових формувань, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій. Запит про надання інформації підписується начальником (керівником) або заступником начальника (керівника) функціонального підрозділу Центрального управління Служби безпеки України або регіонального органу Служби</p>	<p>У частині першій статті 13 проекту Закону слово «законодавства» пропонуємо замінити словом «закону», адже збір, поширення інформації про персональні дані регулюється саме законами, зокрема, Конституцією України, Законом України «Про захист персональних даних» тощо. Збір інформації, наявної у операторів, провайдерів телекомунікацій, іншої охоронюваної законом інформації також регулюється законом, а не законодавством, що розуміє в собі і нормативно-правові акти.</p> <p>З метою недопущення порушення прав фізичних та юридичних осіб, а також положень інших законів, які визначають певні особливості в отриманні інформації, пропонується встановити, що частина 3 статті 13 не поширюватиметься на окремі випадки.</p>

<p>...</p> <p>5. З метою отримання інформації, якщо вона не може бути одержана із загальнодоступних джерел, Служба безпеки України може використовувати спеціальні методи і засоби збирання інформації, у тому числі спеціальні технічні засоби для зняття інформації з каналів зв'язку та інші технічні засоби негласного отримання інформації. Застосування спеціальних методів і засобів збирання інформації, пов'язане з обмеженням прав і свобод людини, здійснюється з дотриманням вимог, передбачених Конституцією та законами України.</p> <p>...</p> <p>7. З метою попередження та припинення посягань на державний суверенітет, конституційний лад і територіальну цілісність України, злочинів проти миру та безпеки людства, протидії тероризму та розвідувально-підривної діяльності, Служба безпеки України має право:</p> <p>1) одержувати інформацію, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій про зв'язок, абонента, надання телекомунікаційних послуг, у тому числі отримання послуг, їх</p>	<p>безпеки України.</p> <p>Конфіденційну інформацію, персональні дані фізичної особи, інформацію, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій та іншу охоронювану законами України інформацію Служба безпеки України має право отримувати у встановленому законами порядку та виключно на підставі рішення суду, ухвали слідчого судді.</p> <p>...</p> <p>5. З метою отримання інформації, якщо вона не може бути одержана із загальнодоступних джерел, Служба безпеки України може використовувати спеціальні методи і засоби збирання інформації, у тому числі спеціальні технічні засоби для зняття інформації з каналів зв'язку та інші технічні засоби негласного отримання інформації з дотриманням вимог, передбачених Конституцією та законами України.</p> <p>...</p> <p>7. З метою попередження та припинення посягань на державний суверенітет, конституційний лад і територіальну цілісність України, злочинів проти миру та безпеки людства, протидії тероризму та розвідувально-підривної діяльності, Служба безпеки України має право:</p> <p>1) одержувати інформацію, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій про зв'язок, абонента, наданих телекомунікаційних послуг, у тому числі їх тривалості, змісту,</p>	<p>Оскільки у проекті Закону не встановлено перелік випадків та процедур використання спеціальних методів і засобів збирання інформації, у тому числі з використанням спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку та інших технічних засобів негласного отримання інформації, з метою недопущення порушення прав фізичних осіб, а також операторів, провайдерів телекомунікацій пропонується уточнити, що виконання таких дій повинно відбуватись виключно відповідно та в межах Конституції та законів України.</p> <p>Запропоноване уточнення, на наш погляд, усуне можливості різного розуміння та практичного застосування пункту 1 частини сьомої статті 13.</p> <p>Саме таке формулювання, вважаємо буде запобіжником зловживання органами СБУ своїми правами та гарантією дотримання конституційних прав громадян (статті 31, 32 Конституції України).</p>
--	---	---

<p>тривалості, змісту, маршрутів передавання тощо, в порядку, передбаченому законом;</p> <p>...</p>	<p>маршрутів передавання, тощо, в порядку та обсязі, визначених Конституцією України, КПК України та іншими законами України;</p> <p>...</p>	
<p>Стаття 15. Надання та використання інформації, пов'язаної з оперативно-службовою діяльністю Служби безпеки України</p> <p>....</p> <p>2. Здобута або створена Службою безпеки України під час оперативно-службової діяльності інформація може використовуватися Службою безпеки України для виконання визначених цим Законом завдань, у тому числі для інформування розвідувальних органів України, суб'єктів, зазначених у частині другій статті 5 Закону України "Про контррозвідувальну діяльність", під час здійснення ними окремих контррозвідувальних заходів, для інформування органів зі складу сектору безпеки і оборони під час їх залучення до виконання окремих завдань оперативно-службової діяльності Служби безпеки України і виключно з метою забезпечення їх виконання, для формування рекомендацій із питань забезпечення державної безпеки.</p> <p>Здобута або створена Службою безпеки України в ході оперативно-службової діяльності інформація може бути передана іншому державному органу, підприємству, установі, організації з дотриманням вимог щодо захисту інформації з обмеженим доступом, визначених законодавством, в тому числі у вигляді подання.</p>	<p>Стаття 15. Надання та використання інформації, пов'язаної з оперативно-службовою діяльністю Служби безпеки України</p> <p>....</p> <p>2. Здобута або створена Службою безпеки України під час оперативно-службової діяльності інформація може використовуватися Службою безпеки України для виконання визначених цим Законом завдань, у тому числі для інформування розвідувальних органів України, суб'єктів, зазначених у частині другій статті 5 Закону України "Про контррозвідувальну діяльність", під час здійснення ними окремих контррозвідувальних заходів, для інформування органів зі складу сектору безпеки і оборони під час їх залучення до виконання окремих завдань оперативно-службової діяльності Служби безпеки України і виключно з метою забезпечення їх виконання, для формування рекомендацій із питань забезпечення державної безпеки.</p> <p>Здобута або створена Службою безпеки України в ході оперативно-службової діяльності інформація може бути передана іншому державному органу з дотриманням вимог щодо захисту інформації з обмеженим доступом, визначених законодавством, в тому числі у вигляді подання.</p>	<p>Із тексту частини другої статті 15 проекту Закону пропонується виключити слова: «підприємству, установі, організації», оскільки, за умов такого формулювання у тексті проекту Закону, до будь-якого підприємства, установи чи-то організації, з не зрозуміло якою метою може бути передана інформація, яка є комерційною, конфіденційною, службовою чи персональними даними фізичної особи.</p>
<p>Закон України «Про контррозвідувальну діяльність»</p>		

<p>Стаття 5¹. Суб'єкти загальнодержавної системи забезпечення контррозвідувального режиму</p> <p>Служба безпеки України є спеціально уповноваженим державним органом у сфері забезпечення контррозвідувального режиму в Україні, який координує діяльність суб'єктів загальнодержавної системи забезпечення контррозвідувального режиму у цій сфері.</p> <p>Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Рада національної безпеки і оборони України є суб'єктами загальнодержавної системи забезпечення контррозвідувального режиму в Україні, які в межах своїх повноважень здійснюють контроль за діяльністю суб'єктів загальнодержавної системи забезпечення контррозвідувального режиму в Україні, які безпосередньо здійснюють заходи такого режиму в Україні.</p> <p>Суб'єктами загальнодержавної системи забезпечення контррозвідувального режиму в Україні, які безпосередньо здійснюють заходи із забезпечення контррозвідувального режиму в Україні у межах своєї компетенції, є:</p> <p>Служба безпеки України, Міністерство внутрішніх справ України, Національна поліція України, Національна гвардія України, Міністерство оборони України, Міністерство закордонних справ України, Міністерство інформаційної політики України, Генеральний штаб Збройних Сил України, розвідувальний орган Міністерства оборони України, Служба зовнішньої розвідки України, Управління державної охорони України, Державна прикордонна служба України та її окремі підрозділи, Державна фіскальна служба України,</p>	<p>Виключити</p>	<p>Із тексту проекту Закон пропонуємо виключити положеннями про доповнення Закону України "Про контррозвідувальну діяльність" статтею 5¹. Зокрема, у цій статті не розкрито, якими саме функціями та повноваженнями будуть наділені державні органи, перелік яких наведено у цій статті. Проектом Закону також не вносяться відповідні зміни і до законів України, які регулюють повноваження таких державних органів, кожного з них, як суб'єкта загальнодержавної системи контррозвідувального режиму. Не врегулювання цього питання, тобто, відсутність чіткої регламентації кожного державного органу у загальнодержавній системі забезпечення контррозвідувального режиму призведе до того, що ці державні органи будуть управлятись, так би мовити, «у ручному режимі», шляхом видання Президентом України власних Указів, та/або Кабінетом Міністрів України власних постанов. Такі законодавчі підходи, вважаємо, неминуче можуть призвести до розбалансування системи органів державної влади, їх підпорядкованості.</p> <p>Крім того, відповідно до закріплених повноважень у законах, власних положеннях, усі державні органи мають повноваження щодо взаємодії з усіх питань.</p>
--	-------------------------	--

Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Державна служба фінансового моніторингу України, Державна міграційна служба України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державна служба експортного контролю України, органи судової влади та Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

Державними органами, які мають обов'язки зі сприяння функціонуванню загальнодержавної системи забезпечення контррозвідального режиму, є:

Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство екології та природних ресурсів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, Міністерство інфраструктури України, Міністерство культури України, Міністерство молоді та спорту України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерство соціальної політики України, Міністерство фінансів України, Міністерство юстиції України, Державна авіаційна служба України, Державна служба морського і річкового транспорту України, Державна кримінально-виконавча служба України.

Взаємодія та координація суб'єктів загальнодержавної системи забезпечення

<p>контррозвідального режиму, державних органів, які мають обов'язки зі сприяння функціонуванню загальнодержавної системи забезпечення контррозвідального режиму, та інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій різних форм власності, що залучаються за рішенням суб'єктів загальнодержавної системи забезпечення контррозвідального режиму в Україні для забезпечення функціонування окремих адміністративно-правових режимів за різними ступенями (рівнями) контррозвідального режиму здійснюється в порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням Служби безпеки України.</p> <p>Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації різних форм власності, які не належать до суб'єктів загальнодержавної системи забезпечення контррозвідального режиму та державні органи, які мають обов'язки зі сприяння функціонуванню загальнодержавної системи забезпечення контррозвідального режиму, залучаються за рішенням суб'єктів загальнодержавної системи забезпечення контррозвідального режиму в Україні для забезпечення функціонування окремих адміністративно-правових режимів в рамках контррозвідального режиму в Україні.</p>		
<p>Стаття 7. Функції і повноваження органів, підрозділів та співробітників Служби безпеки України, що здійснюють контррозвідальну діяльність</p> <p>...</p>	<p>Стаття 7. Функції і повноваження органів, підрозділів та співробітників Служби безпеки України, що здійснюють контррозвідальну діяльність</p> <p>...</p>	<p>Як пропонується встановити змінами до статті 7 Закону України «Про контррозвідальну діяльність контррозвідальне опитування – це опитування особи (в тому числі з використанням поліграфу) на предмет її</p>

<p>Для виконання визначених законом завдань та наявності підстав, передбачених статтею 6 цього Закону, в ході контррозвідувальної діяльності органи, підрозділи та співробітники Служби безпеки України в межах компетенції уповноважені:</p> <p>...</p> <p>3¹) здійснювати контррозвідувальне опитування осіб які мають допуск до державної, розвідувальної таємниці та\або у зв'язку з їх допуском до державної, розвідувальної таємниці, дипломатичних та адміністративних службовців Міністерства закордонних справ які відряджаються, знаходяться або повертаються з довготривалого закордонного відрядження, військовослужбовців, осіб що працюють з ядерними матеріалами та на ядерних установках, а також осіб, які працюють на об'єктах критичної інфраструктури та у інших передбачених законодавством випадках;</p> <p>3²) здійснювати опитування осіб, у тому числі без розкриття справжньої мети таких заходів та з використанням технічних засобів реєстрації реакцій людини одержувати від них документи, знімати з документів копії;</p> <p>...</p> <p>3⁵) здійснювати обмеження доступу до визначених (ідентифікованих) інформаційних ресурсів (сервісів) з метою недопущення терористичного акту або вчинення розвідувально-підривної діяльності на шкоду Україні, протидії проведенню проти України спеціальних інформаційних операцій,</p>	<p>Для виконання визначених законом завдань та наявності підстав, передбачених статтею 6 цього Закону, в ході контррозвідувальної діяльності органи, підрозділи та співробітники Служби безпеки України в межах компетенції уповноважені:</p> <p>...</p> <p>3¹) здійснювати контррозвідувальне опитування осіб які мають допуск до державної, розвідувальної таємниці та\або у зв'язку з їх допуском до державної, розвідувальної таємниці, дипломатичних та адміністративних службовців Міністерства закордонних справ які відряджаються, знаходяться або повертаються з довготривалого закордонного відрядження, військовослужбовців, осіб що працюють з ядерними матеріалами та на ядерних установках, а також осіб, які працюють на об'єктах критичної інфраструктури та у інших передбачених законодавством випадках та у порядку, встановленому законом;</p> <p>3²) здійснювати опитування осіб з використанням технічних засобів реєстрації реакцій людини, у порядку, встановленому законом, одержувати від них документи, знімати з документів копії;</p> <p>...</p> <p>3⁵) на підставі рішення суду вимагати від володільців визначених (ідентифікованих) інформаційних ресурсів (сервісів) або від дата-центрів де розміщуються ці сервіси (ресурси), обмеження доступу до цих ресурсів (сервісів) з метою недопущення терористичного акту або вчинення</p>	<p>контактів із представниками (членами) спеціальних служб іноземних держав та їх структур, терористичних організацій, транснаціональних злочинних угруповань. З метою недопущення порушення прав осіб, відносно яких може бути застосоване таке опитування, пропонується, щоб його порядок був встановлений у законі.</p> <p>Обґрунтування до схожого положення вже надавалися вище.</p> <p>У підпункті 3⁵ пункту 3 статті 7 Закону України «Про контррозвідувальну діяльність» після слова «здійснювати» доповнити словами «на підставі рішення суду». Оскільки такі процедури відсутні, з метою недопущення порушення конституційних прав громадян, а також прав та законних інтересів юридичних</p>
--	--	--

<p>спрямованих на підлив конституційного ладу, порушення суверенітету і територіальної цілісності України, загострення суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації, тих які використовуються для організації, підготовки, вчинення, фінансування, сприяння або приховування акту несанкціонованого втручання в діяльність об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, з використанням технічних засобів, що встановлюються операторами, провайдерами телекомунікацій та іншими суб'єктами господарювання;</p> <p>...</p>	<p>розвідувально-підливної діяльності на шкоду Україні, протидії проведенню проти України спеціальних інформаційних операцій, спрямованих на підлив конституційного ладу, порушення суверенітету і територіальної цілісності України, тих, які використовуються для організації, підготовки, вчинення, фінансування, сприяння або приховування акту несанкціонованого втручання в діяльність об'єктів критичної інформаційної інфраструктури у порядку, встановленому законом;</p> <p>...</p>	<p>осіб, виключно на підставі рішення суду оператори, провайдери телекомунікацій можуть здійснювати обмеження доступу до визначених (ідентифікованих) інформаційних ресурсів (сервісів).</p> <p>Технічно блокування і видалення інтернет-контенту можливе лише в разі його виконання володільцем вебсайту або дата-центром, де розміщений цей контент. Коректне блокування інтернет-контенту провайдерами доступу технічно неможливе, про що свідчить також негативний вітчизняний досвід спроб впровадження блокування на доступі з 2017 року.</p> <p>Крім того, це положення у проекті Закону сформовано з недотриманням гарантованого Конституцією України права власності. Адже, телекомунікаційні мережі, є приватною власністю. Натомість, з сформульованого положення виходить так, що органам СБУ власник зобов'язаний надати безмежне та поза законом право керування (управління, розпорядження) телекомунікаційними мережами.</p> <p>Із підпункту 3⁵ пункту 3 статті 7 Закону України «Про контррозвідувальну діяльність» пропонуємо виключити слова «загострення суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації», оскільки зазначене не відповідає переліку завдань Служби безпеки України, наведених у статті 3 проекту Закону.</p> <p>Із підпункту 3⁵ пункту 3 статті 7 Закону України «Про контррозвідувальну діяльність»</p>
--	--	--

		<p>пропонуємо виключити слова «та іншими суб'єктами господарювання», оскільки із проекту Закону не зрозуміло, які саме це суб'єкти господарювання. Також виключити слова «з використанням технічних засобів, що встановлюються операторами, провайдерами телекомунікацій». Натомість, пропонуємо доповнити словами «у порядку, встановленому законом». Тобто, саме в законі має бути встановлений єдиний, чіткий та зрозумілий порядок обмеження доступу до визначених (ідентифікованих) інформаційних ресурсів (сервісів), що також забезпечуватиме порушення прав фізичних та юридичних осіб.</p>
<p>5) витребувати, збирати і вивчати, за наявності визначених законом підстав, документи та відомості, що характеризують діяльність підприємств, установ, організацій, а також спосіб життя окремих осіб, джерела і розміри їх доходів для попередження і припинення розвідувальних, підривних, терористичних та інших протиправних посягань на державну безпеку України; отримувати від операторів та провайдерів телекомунікацій технологічну та іншу інформацію про функціонування мереж, у тому числі з обмеженим доступом, на умовах, визначених володільцем цієї інформації та підрозділом Служби безпеки України, який уповноважений проводити оперативні технічні заходи; брати участь у перевірці походження інвестицій з метою недопущення процесу укладання і реалізації операторами (власниками) об'єктів критичної інфраструктури угод, що можуть негативно вплинути на безпеку,</p>	<p>5) витребувати, збирати і вивчати, за наявності визначених законом підстав, документи та відомості, що характеризують діяльність підприємств, установ, організацій, а також спосіб життя окремих осіб, джерела і розміри їх доходів для попередження і припинення розвідувальних, підривних, терористичних та інших протиправних посягань на державну безпеку України; отримувати від операторів та провайдерів телекомунікацій технологічну інформацію про функціонування мереж, у тому числі з обмеженим доступом, на умовах, визначених володільцем цієї інформації та законами України, а також іншу інформацію на умовах, встановлених Конституцією та законами України; брати участь у перевірці походження інвестицій з метою недопущення процесу укладання і реалізації операторами (власниками) об'єктів критичної інфраструктури</p>	<p>Запропоновані положення у пункті 5 статті 7 Закону України «Про контррозвідувальну діяльність» приведено у відповідність до законодавства. Так, відповідно до частини другої статті 11 Закону України «Про інформацію» не допускаються збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та захисту прав людини. Відповідно до частини другої статті 21 Закону України «Про інформацію» конфіденційною є інформація про фізичну особу, а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень. Конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному нею порядку</p>

<p>цілісність, стійкість та безперервність функціонування об'єктів критичної інфраструктури, або спроб використання об'єктів критичної інфраструктури у фінансуванні терористичної та розвідувально-підривної діяльності;</p>	<p>угод, що можуть негативно вплинути на безпеку, цілісність, стійкість та безперервність функціонування об'єктів критичної інфраструктури, або спроб використання об'єктів критичної інфраструктури у фінансуванні терористичної та розвідувально-підривної діяльності;</p>	<p>відповідно до передбачених нею умов, а також в інших випадках, визначених законом. Оскільки телекомунікаційні мережі є власністю оператора, провайдера телекомунікацій, то лише ці суб'єкти, як це встановлено законом, можуть визначати умови поширення інформації про функціонування телекомунікаційних мереж. В інших випадках, така інформація може бути надана виключно на підставі рішення суду, ухвали слідчого судді.</p>
<p>Стаття 8². Контррозвідувальні заходи, які проводяться за рішенням суду ... 2. Обмеження та або блокування доступу до визначених (ідентифікованих) інформаційних ресурсів (сервісів) з метою недопущення терористичного акту або вчинення розвідувально-підривної діяльності на шкоду Україні здійснюється в судовому порядку на підставі матеріалів кримінального провадження, оперативно-розшукової або контррозвідувальної справи. В невідкладних випадках, такий дозвіл може надати уповноважений заступник голови апеляційного суду, в межах територіальної юрисдикції якого перебуває Центральне управління або регіональний орган Служби безпеки України, до складу якого входить відповідний оперативний підрозділ за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу Служби безпеки України, що здійснює контррозвідувальну діяльність, або його заступника терміном на 7 діб. Протягом цього терміну уповноважені посадові особи Служби безпеки України</p>	<p>Стаття 8². Контррозвідувальні заходи, які проводяться за рішенням суду ... 2. З метою недопущення терористичного акту або вчинення розвідувально-підривної діяльності на шкоду Україні в судовому порядку на підставі матеріалів кримінального провадження, оперативно-розшукової або контррозвідувальної справи вимагати від володільців ресурсів або дата-центрів, де ці ресурси розміщені, блокувати або видаляти визначені (ідентифіковані) в цьому впровадженні ресурси (сервіси).</p>	<p>Із тексту пропозиції до частини другої статті 8² Закону України «Про контррозвідувальну діяльність» виключити слова «та/або блокування», чим буде приведено до єдиного розуміння поняття «обмеження доступу» із підпунктом 3⁵ пункту 3 статті 7 цього ж Закону. В іншій частині, зокрема щодо пропозиції здійснювати тільки на підставі рішення суду обмеження доступу до визначених (ідентифікованих) інформаційних ресурсів (сервісів), то обґрунтування надано вище. Технічно блокування і видалення інтернет-контенту можливе лише в разі його виконання володільцем вебсайту або дата-центром, де розміщений цей контент. Коректне блокування інтернет-контенту провайдерами доступу технічно неможливе, про що свідчить також негативний вітчизняний досвід спроб впровадження блокування на доступі з 2017 року.</p>

<p>зобов'язані підготувати необхідний перелік документів та звернутися до суду.</p> <p>...</p> <p>4. У виняткових невідкладних випадках, коли зволікання може спричинити знищення необхідних в інтересах контррозвідувальної діяльності фактичних даних або зумовити неможливість їх отримання, Голова Служби безпеки, його заступник або начальник регіонального органу Служби безпеки України має право прийняти документально оформлене рішення щодо проведення контррозвідувальних заходів, передбачених частиною першою цієї статті, до ухвалення рішення суду. У такому випадку керівник оперативного підрозділу Служби безпеки України, яким ініційовано проведення контррозвідувального заходу, або його заступник, повинен протягом 24 годин з початку контррозвідувального заходу звернутися до суду з клопотанням про надання дозволу на проведення контррозвідувальних заходів. Окрім відомостей, передбачених статтею 8-3 цього Закону, у клопотанні мають зазначатися обставини, які зумовили необхідність невідкладного проведення відповідного контррозвідувального заходу.</p> <p>Якщо за результатами розгляду клопотання в порядку, передбаченому статтею 8-3 цього Закону, судом постановлено ухвалу про відмову у наданні дозволу на проведення контррозвідувального заходу, контррозвідувальний захід підлягає негайному припиненню, а одержана внаслідок його проведення інформація передається оперативному підрозділу-ініціатору проведення</p>	<p>...</p> <p>4. У виняткових невідкладних випадках, коли зволікання може спричинити знищення необхідних в інтересах контррозвідувальної діяльності фактичних даних або зумовити неможливість їх отримання, Голова Служби безпеки, його заступник або начальник регіонального органу Служби безпеки України має право прийняти документально оформлене рішення щодо проведення контррозвідувальних заходів, передбачених частиною першою цієї статті (окрім підпунктів г, г, е), до ухвалення рішення суду. У такому випадку керівник оперативного підрозділу Служби безпеки України, яким ініційовано проведення контррозвідувального заходу, або його заступник, повинен протягом 24 годин з початку контррозвідувального заходу звернутися до суду з клопотанням про надання дозволу на проведення контррозвідувальних заходів. Окрім відомостей, передбачених статтею 8-3 цього Закону, у клопотанні мають зазначатися обставини, які зумовили необхідність невідкладного проведення відповідного контррозвідувального заходу.</p> <p>Якщо за результатами розгляду клопотання в порядку, передбаченому статтею 8-3 цього Закону, судом постановлено ухвалу про відмову у наданні дозволу на проведення контррозвідувального заходу, контррозвідувальний захід підлягає негайному</p>	<p>Із тексту пропозиції до частини другої статті 8² Закону України «Про контррозвідувальну діяльність» пропонується виключити положення, які виключатимуть право проведення контррозвідувальних заходів до ухвалення рішення суду, коли такі дії можуть призвести до прямих порушень прав громадян, а саме у випадках:</p> <p>г) зняття інформації з телекомунікаційних мереж, (мереж, що забезпечують передавання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого виду між підключеними до неї телекомунікаційними мережами доступу);</p> <p>г) зняття інформації з електронних інформаційних мереж, яке полягає у пошуку, виявленні шляхом фізичного та/або програмного доступу, відборі і фіксації відомостей або даних, що містяться в електронних інформаційних мережах (системах) або її частинах, доступ до яких обмежується її власником, володільцем, утримувачем або пов'язаний з подоланням</p>
--	---	---

<p>контррозвідувального заходу для знищення у встановленому порядку.</p> <p>...</p>	<p>припиненню, а одержана внаслідок його проведення інформація передається оперативному підрозділу-ініціатору проведення контррозвідувального заходу для знищення у встановленому порядку.</p> <p>...</p>	<p>системи логічного захисту;</p> <p>е) огляд кореспонденції, який полягає в негласному відборі за ідентифікаційними ознаками кореспонденції, її обробленні, зміні (заміні), знятті копій чи отриманні зразків.</p>
<p>Стаття 8³. Особливості розгляду судом клопотань про надання дозволу на проведення контррозвідувальних заходів</p> <p>...</p> <p>У клопотанні про надання дозволу на проведення контррозвідувальних заходів зазначаються:</p> <p>...</p> <p>7) найменування оператора (за необхідності), провайдера телекомунікацій або власника (володільця) кабельної каналізації електрозв'язку, сприяння якого є необхідним для організації та проведення контррозвідувального заходу.</p> <p>...</p> <p>Ухвала про надання дозволу на проведення контррозвідувального заходу повинна містити:</p> <p>...</p> <p>Ухвала про надання дозволу на проведення контррозвідувального заходу повинна містити:</p> <p>...</p> <p>4) вимогу до оператора, провайдера телекомунікацій або власника (володільця) кабельної каналізації електрозв'язку (з зазначенням їх найменування) про надання сприяння в організації та проведенні контррозвідувального заходу (за необхідності);</p>	<p>Стаття 8³. Особливості розгляду судом клопотань про надання дозволу на проведення контррозвідувальних заходів</p> <p>...</p> <p>У клопотанні про надання дозволу на проведення контррозвідувальних заходів зазначаються:</p> <p>...</p> <p>7) найменування оператора (за необхідності), провайдера телекомунікацій або власника (володільця) кабельної каналізації електрозв'язку, сприяння якого є необхідним для організації та проведення контррозвідувального заходу з зазначенням заходів та дій, які повинен вжити оператор, провайдер телекомунікацій.</p> <p>...</p> <p>Ухвала про надання дозволу на проведення контррозвідувального заходу повинна містити:</p> <p>...</p> <p>4) вимогу до оператора, провайдера телекомунікацій або власника (володільця) кабельної каналізації електрозв'язку (з зазначенням їх найменування) про надання сприяння в організації та проведенні контррозвідувального заходу (за необхідності) з</p>	<p>Оскільки законодавством не встановлено чіткого переліку заходів та дій, які повинен виконати оператор, провайдер телекомунікацій, з метою недопущення порушення прав, свобод та законних інтересів третіх осіб, необхідно, щоб саме суд у своєму рішенні (ухвалі) вказав чіткий перелік таких заходів та дій, які повинен здійснити оператор, провайдер телекомунікацій для сприяння в організації та проведенні контррозвідувального заходу.</p>

...	ззначенням заходів та дій, які повинен вжити оператор, провайдер телекомунікацій; ...	
Стаття 87. Контрольоване використання майна, вилученого чи обмеженого у цивільному обороті При здійсненні контррозвідувальної діяльності співробітники Служби безпеки України, а також особи, залучені до конфіденційного співробітництва, з дозволу Голови Служби безпеки України або уповноважених ним керівників можуть придбавати, зберігати, переміщувати, реалізовувати вилучене з обороту чи обмежене у цивільному обороті майно, в тому числі те, яке не може перебувати у власності громадян, громадських об'єднань, міжнародних організацій та юридичних осіб інших держав на території України. Порядок контролю за придбанням, зберіганням, переміщенням, реалізацією майна, зазначеного в частині першій цієї статті, визначається нормативно-правовими актами Служби безпеки України, погодженими з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах боротьби зі злочинністю, виявлення кримінальних правопорушень, охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки»;	Стаття 87. Контрольоване використання майна, вилученого чи обмеженого у цивільному обороті При здійсненні контррозвідувальної діяльності співробітники Служби безпеки України, а також особи, залучені до конфіденційного співробітництва, з дозволу Голови Служби безпеки України або уповноважених ним керівників можуть придбавати, зберігати, переміщувати, реалізовувати вилучене з обороту чи обмежене у цивільному обороті майно, в тому числі те, яке не може перебувати у власності громадян, громадських об'єднань, міжнародних організацій та юридичних осіб інших держав на території України. Порядок контролю за придбанням, зберіганням, переміщенням, реалізацією майна, зазначеного в частині першій цієї статті, визначається Кабінетом Міністрів України;	Пропонується, щоб саме Кабінет Міністрів України своїми постановами визначав порядок контролю за придбанням, зберіганням, переміщенням, реалізацією майна, вилученого чи обмеженого у цивільному обороті.
Закон України «Про телекомунікації»		
Стаття 24. Умови застосування технічних засобів телекомунікацій ... Технічні засоби для зняття інформації з каналів зв'язку та інші технічні засоби негласного отримання інформації, що встановлюються для здійснення відповідними органами оперативно-	Виключити	Основним обов'язком операторів, провайдерів телекомунікацій є задоволення потреб споживачів (абонентів) телекомунікаційними послугами достатнього асортименту, обсягу та якості відповідно до законодавства у сфері телекомунікацій. Оператори, провайдери телекомунікацій не виконують, не мають та не

<p>розшукових та контррозвідувальних заходів, повинні відповідати стандартам і технічним регламентам, які розробляє уповноважений на це законом державний орган.</p>		<p>можуть мати жодного відношення до здійснення відповідними органами оперативно-розшукових та контррозвідувальних заходів. Відтак, цими доповненнями до Закону пропонується встановити операторам, провайдерам телекомунікацій не властиві для них функції та повноваження.</p> <p>Для надання телекомунікаційних послуг не використовуються технічні засоби для зняття інформації, тому, зазначене доповнення до статті 24 Закону, що регулює діяльність операторів, провайдерів телекомунікацій, необґрунтоване.</p>
---	--	---